

A1 . α

1. ΣΩΣΤΟ
2. ΛΑΘΟΣ

β. αὐτοῖς = τὰ ἐν τοῖς συναλλάγμασι, τὰ ἐν τοῖς δεινοῖς, τὰ περὶ τὰς ἐπιθυμίας, τὰ περὶ τὰς ὁργάς

τούτων= τὰς ἐνεργείας

B3.

1. Λάθος
2. Λάθος
3. Σωστό
4. Σωστό
5. Λάθος

B4.

Λέξη	Συγγενής στο κείμενο
ρυπογόνος	γίνεται / γινόμενον / ἐγίνοντο
ανάθεση	νομοθέται / νομοθέτου
ένδεια	ἔδει / δεῖ
ξέφρενος	σώφρονες
διάστρεμμα	ἀναστρέφεσθαι

Γ1.

Ποιος, λοιπόν, θα τολμούσε, εφόσον έτσι είχε η κατάσταση, να επιχειρήσει τέτοιο πράγμα; Και νομίζω ότι είναι παράδοξο από τη μια εσείς, στους οποίους έχει ανατεθεί διαχρονικά από την πόλη να φροντίζετε για τα ιερά ελαιόδεντρα, ούτε να μου έχετε επιβάλει ποτέ έως τώρα χρηματικό πρόστιμο γιατί τάχα εργαζόμουν παράνομα (:για ενδεχόμενη παράνομη δραστηριότητα), ούτε να με έχετε παραπέμψει στο δικαστήριο γιατί έκοψα (κάποιο ελαιόδεντρο), από την άλλη αυτός, που ούτε τυχαίνει να καλλιεργεί κάπου κοντά ούτε έχει οριστεί υπεύθυνος ούτε βρίσκεται σε ηλικία ώστε να γνωρίζει για τέτοια ζητήματα, να με καταγγείλει ότι έκοψα ιερό ελαιόδεντρο.

Γ2. Στο παρατιθέμενο απόσπασμα, ο ομιλητής προσπαθεί να αποδείξει την αθωότητά του χρησιμοποιώντας αρχικά ένα πολιτικής φύσεως επιχειρήμα, το οποίο αναδεικνύει την ηθική του ακεραιότητα. Συγκρίνει την περίοδο της Δημοκρατίας με εκείνη της Τυρανίας των Τριάκοντα. Υποστηρίζει ότι, αν ήταν επιρρεπής προς την παρανομία και την ασέβεια, θα είχε δράσει κατά την εποχή των Τριάκοντα, όταν υπήρχε πλήρης ανομία και οι πιθανότητες να τιμωρηθεί ήταν μηδαμινές. Από τη στιγμή που δεν εκδήλωσε τέτοια συμπεριφορά σε μια περίοδο που ευνοούσε τη παραβατική συμπεριφορά, είναι παράλογο να κατηγορείται ότι παρανομεί τη δεδομένη χρονική στιγμή, σε δημοκρατικό καθεστώς («*πότερον ἦν μοι κρεῖττον λαθόντι παρανομεῖν ἐπὶ τῆς δημοκρατίας ἢ ἐπὶ τῶν τριάκοντα;*»).

Στη συνέχεια, επικαλούμενος τη κοινή λογική, καταδεικνύει πόσο παράλογη θα ήταν η επιλογή του συγκεκριμένου κτήματος για τη διάπραξη ενός τέτοιου αδικήματος, τη στιγμή που ο χώρος δεν περιελάμβανε κανένα άλλο δέντρο, παρά μόνο, όπως ισχυρίζεται ο κατηγορος, έναν κορμό (σηκό) ιερής ελιάς. Επιπλέον, το κτήμα βρισκόταν δίπλα σε δημόσιο δρόμο, σε κατοικημένη περιοχή και ήταν ορατό από παντού («*ἐν ᾧ δένδρον μὲν οὐδὲ ἔν ἐστι, μιᾶς δὲ ἐλάας σηκός, ὡς οὗτός φησιν, ἦν, κυκλόθεν δὲ ὁδὸς περιέχει, ἀμφοτέρωθεν δὲ γείτονες περιοικοῦσιν, ἄερκτον δὲ καὶ πανταχόθεν κάτοπτρόν ἐστιν;*»). Εάν κάποιος ήθελε να υφαπάρξει ή να καταστρέψει ιερά ελαιόδεντρα, θα επέλεγε ένα πυκνόφυτο κτήμα με πολλές ελιές, όπου η απουσία μίας από αυτές δεν θα γινόταν αντιληπτή.

Τέλος, επικαλείται το παράδοξο του πράγματος, να του επιβάλουν δηλαδή χρηματικό πρόστιμό τη δεδομένη χρονική στιγμή, ενώ δεν το είχαν πράξει ποτέ έως τότε για τη διαχείριση του συγκεκριμένου χώρου, ούτε τον παρέπεμψαν στο δικαστήριο για ανάλογο ζήτημα ή επειδή απομάκρυνε, υποτίθεται, ιερό ελαιόδεντρο («*Δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι ὑμᾶς μὲν, οἷς ὑπὸ τῆς πόλεως τὸν ἅπαντα χρόνον προστέτακται τῶν μοριῶν ἐλαῶν ἐπιμέλεσθαι, μήθ' ὡς ἐπεργαζόμενον πώποτε ζημιῶσαι <με> μήθ' ὡς ἀφανίσαντα εἰς κίνδυνον καταστῆσαι, τοῦτον δ' ὅς οὔτε γεωργῶν ἐγγὺς τυγχάνει οὔτ' ἐπιμελητῆς ἡρημένος οὔθ' ἡλικίαν ἔχων εἰδέναι περὶ τῶν τοιούτων, ἀπογράψαι με ἐκ τῆς γῆς μοριᾶν ἀφανίζειν.*»).

Γ3α.

τοῦτον → τούτους

ὅς → οἷ

γεωργῶν → γεωργοῦντες

τυγχάνει → τυγχάνουσι(ν)

ἐπιμελητῆς → ἐπιμεληταί

ἡρημένος → ἡρημένοι

Γ3β.

διαβεβλημένος → β' εν. προστακτικής παθ. αορίστου: διαβλήθητι

ἀφανίζειν → απαρέμφατο μέλλοντα: ἀφανιεῖν

φησιν → ευκτική ενεστώτα (γ' εν.): φαίη

περιοικοῦσι → οριστική παρατατικού (γ' πληθ.): περιώκουν

Γ4α.

- οὔσης: επιρρηματική χρονική μετοχή, γενική απόλυτη, λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου, δηλώνοντας πράξη σύγχρονη.

- άδικεῖν: τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο του απρόσωπου ρ. *έξῃν*.
- έμαυτῶ: δοτική αντικειμενική στο *κακονούστατος* (ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός).
- έλαῶν: αντικείμενο του απαρεμφάτου *έπιμελεῖσθαι*.
- ὡς άφανίσαντα: επιρρηματική αιτιολογική μετοχή υποκειμενικής αιτιολογίας, συνημμένη στο εννοούμενο «με», λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας.
- έπιμελητής: κατηγορούμενο στο υποκείμενο ὄς, μέσω της μετοχής ήρημένος, που προέρχεται από ρήμα εκλογής.

Γ4β.

Υπόθεση: «εί μή ... κακονούστατος ἦν» (εί + οριστ. παρατατικού). **Απόδοση:** «πῶς ἂν ... έπεχείρησα» (δυνητική οριστική).

Είδος: δηλώνει το αντίθετο του πραγματικού.

Μετατροπή στο προσδοκώμενο (έάν + υποτακτική / οριστ. μέλλοντα):

«Πῶς δ', ἂν μή πάντων ανθρώπων έμαυτῶ κακονούστατος ὦ, ... τήν μορίαν έπιχειρήσω άφανίζειν τοῦ χωρίου;»

Επιμέλεια:

Τζιτζικάκης Παναγιώτης, Μπίτσικα Μαρία, Ζερβού Δημήτρα, Φραγκιαδουλάκη Κλειώ, Μάνου Ειρήνη, Μακράκη Γεωργία, Λιναρίτης Βασίλειος, Λιναρδάκη Θάνια, Κουτρούλη Μυρτώ, Μαθιουδάκη Κορίνα, Γιουβανάκη Φένια

και τα κέντρα ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ: Πειραιάς, Κερατσίνι, Διαδικτυακό, Μοσχάτο, Παλαιό Φάληρο, Παγκράτι Κέντρο, Ηράκλειο Κρήτης (Άγιος Ιωάννης και 62 Μαρτύρων), Νέος Κόσμος, Καισαριανή, Θεσσαλονίκη Καλαμαριά